Zinātnē balstīta attīstība: augstskolu pienesums dažādām mērķauditorijām

Profesors Arnis Sauka

arnis.sauka@sseriga.edu

Augstskolas (sen vairs) nav vienīgais zināšanu avots.

Mūsu mērķa auditorija nav tikai studenti.

Kā, kāpēc strādāt ar citām mērķa auditorijām- piem., politikas veidotājiem, uzņēmējiem?

Kā, kāpēc iesaistīties lietišķajos pētījumos?

Mana pieredze

- Jābūt motivācijai iesaistīties lietišķajā pētniecībā!
- Lietišķās pētniecības kvalitāte tikai iegūs, ja tajā iesaistīsies zinātnieki ar pieredzi starptautiska līmeņa fundamentālajos pētījumos.

Vai es gribēju būt zinātnieks?

Kā nonācu līdz doktorantūrai?

Kā iesāku un attīstīju iesaistīšanos lietišķajā pētniecībā?

EDITED BY
Arnis Sauka
Friedrich Schneider
Colin C. Williams

ENTREPRENEURSHIP and the SHADOW ECONOMY

EE Elgar

JÖNKÖPING INTERNATIONAL BUSINESS SCHOOL
JÖNKÖPING UNIVERSITY

Received: 5 July 2016 | Revised: 5 May 2019 | Accepted: 8 May 2019

DOI: 10.1002/sej.1325

Check for updates

RESEARCH ARTICLE

WILEY

Why does entrepreneurial orientation affect company performance?

Tālis J. Putniņš[1,2] | Arnis Sauka[2]

Contents lists available at ScienceDirect

Journal of Comparative Economics

journal homepage: www.elsevier.com/locate/jce

ELSEVIER

Measuring the shadow economy using company managers

Tālis J. Putniņš[a,b,*], Arnis Sauka[b,c]

[a] University of Technology, Sydney, Australia
[b] Stockholm School of Economics in Riga, Riga, Latvia

On the compatibility of benevolence and self-interest: Philanthropy and entrepreneurial orientation

Tomasz Mickiewicz
Aston University, UK

Arnis Sauka
Stockholm School of Economics in Riga, Latvia

Ute Stephan
Aston University, UK

SAGE

Disertācija:
Productive, unproductive and destructive entrepreneurship (2008)

Is the shadow economy always ‘unproductive’?

Societal level outcome	Venture level outcome: +	Venture level outcome: -
+	**Quadrant I** Directly productive entrepreneurship (heroes/ success)	**Quadrant II** Indirectly productive or unproductive e-ship (catalysts)
-	**Quadrant III** Unproductive or destructive e-ship (robber/ re-distributive)	**Quadrant IV** Unproductive or indirectly productive e-ship (failed)

Sauka (2008), drawing on Davidsson and Wiklund (2001)

SSE RIGA

Ko darīt ar šīm zināšanām?

Motivācija- ne tikai zinātniskie raksti!

Kā «IETEKMĒT» procesus, veicinot Latvijas ekonomikas attīstību?

PRODUKTS +

KOMUNIKĀCIJA +

PARTNERĪBA =

IETEKME

PRODUKTS
Ēnu Ekonomikas indekss
Kopš 2010. gada.

Izstrādāta metodoloģija ēnu ekonomikas mērīšanai
(Putniņš and Sauka, balstoties uz iestrādnēm no Sauka, 2008)

-Cik liela ir ēnu ekonomika Baltijas valstīs?
-Kādi ir galvenie ēnu ekonomiku ietekmējošie faktori?
-Ko darīt lai mazinātu ēnu ekonomiku?

Zinātniskais raksts 2015. gadā

Volume 43, Issue 2, May 2015, Pages 471–490

Contents lists available at ScienceDirect

Journal of Comparative Economics

journal homepage: www.elsevier.com/locate/jce

Measuring the shadow economy using company managers

Tālis J. Putniņš [a,b,*], Arnis Sauka [b,*]

[a] University of Technology, Sydney, Australia
[b] Stockholm School of Economics in Riga, Riga, Latvia

Daudz izaicinājumu

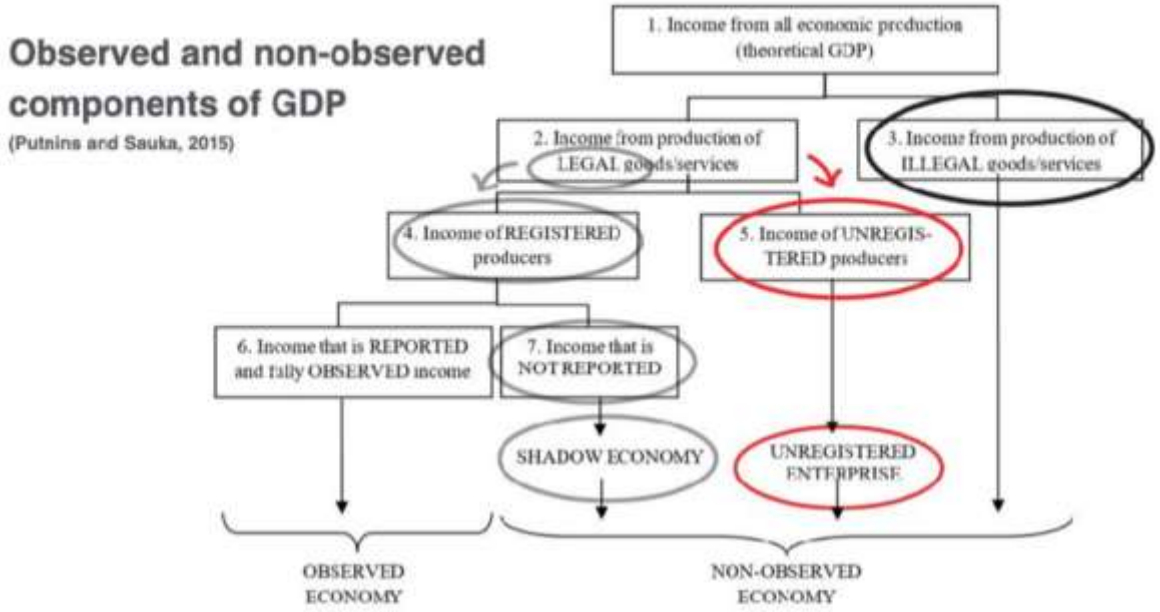

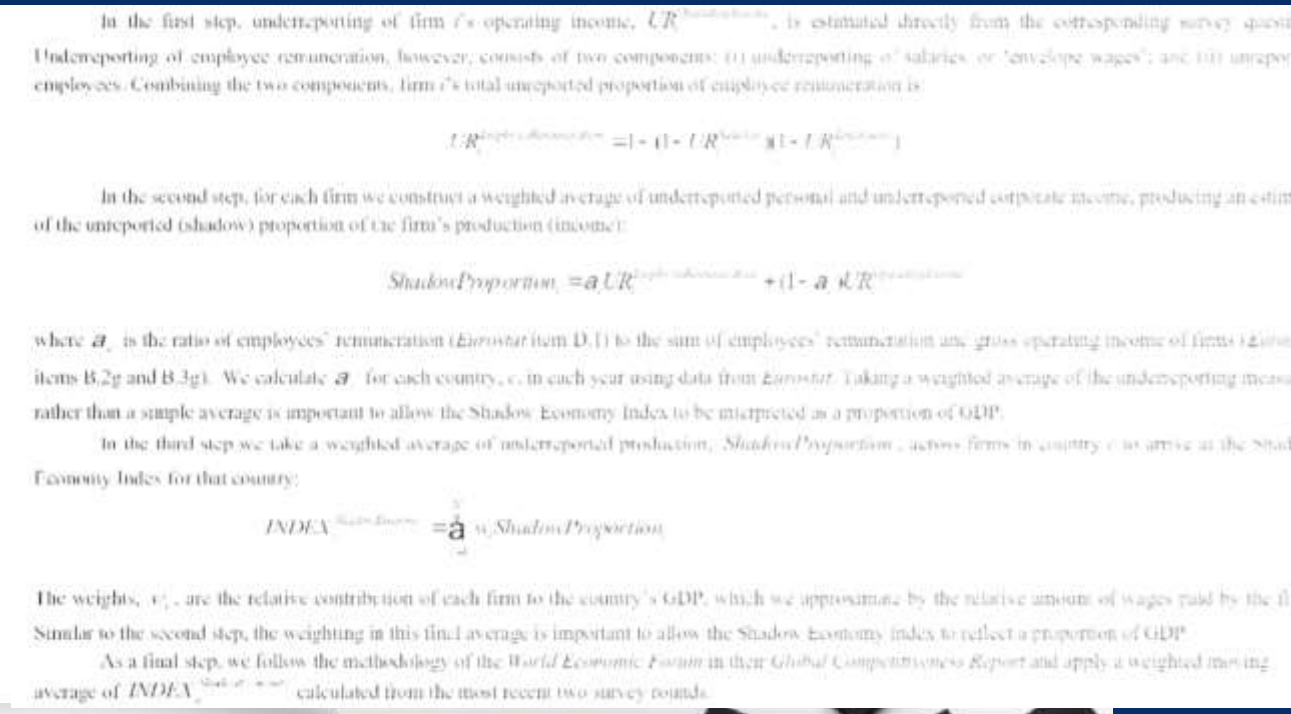

In the first step, underreporting of firm i's operating income, $UR^{\text{[illegible]}}$, is estimated directly from the corresponding survey questi
Underreporting of employee remuneration, however, consists of two components: (i) underreporting of salaries, or 'envelope wages'; and (ii) unrepor
employees. Combining the two components, firm i's total unreported proportion of employee remuneration is:

$$UR_i^{\text{[illegible]}} = 1 - (1 - UR^{\text{[illegible]}})(1 - UR_i^{\text{[illegible]}})$$

In the second step, for each firm we construct a weighted average of underreported personal and underreported corporate income, producing an estim
of the unreported (shadow) proportion of the firm's production (income):

$$ShadowProportion_i = a_i UR_i^{\text{[illegible]}} + (1 - a_i) UR_i^{\text{[illegible]}}$$

where a_i is the ratio of employees' remuneration (*Eurostat* item D.1) to the sum of employees' remuneration and gross operating income of firms (*Euro*
items B.2g and B.3g). We calculate a_i for each country, c, in each year using data from *Eurostat*. Taking a weighted average of the underreporting measu
rather than a simple average is important to allow the Shadow Economy Index to be interpreted as a proportion of GDP.

In the third step we take a weighted average of misreported production, $ShadowProportion_i$, across firms in country c to arrive at the Shad
Economy Index for that country:

$$INDEX_c^{\text{Shadow Economy}} = \sum_i w_i ShadowProportion_i$$

The weights, w_i, are the relative contribution of each firm to the country's GDP, which we approximate by the relative amount of wages paid by the fi
Similar to the second step, the weighting in this final average is important to allow the Shadow Economy Index to reflect a proportion of GDP.

As a final step, we follow the methodology of the *World Economic Forum* in their *Global Competitiveness Report* and apply a weighted moving
average of $INDEX_{c,\text{[illegible]}}^{\text{[illegible]}}$ calculated from the most recent two survey rounds.

Pirmā prezentācija ap 2010. gadu

Interesanta, svarīga tēma. Bet neliela interese.

KĀ PANĀKT IETEKMI?

Vai politikas veidotāji vispār vēlas iesaistīties diskusijā par ēnu ekonomiku? Vai to vēlas uzņēmēji? Vai to vēlas mārketinga un SA speciālisti?

Platformas izveide komunikācijai un sadarbībai

16. RIGAS DĒJA ĒNU EKONOMIKAS KONFERENCE

Ēnu ekonomikas indekss
Baltijas valstīs
2009.–2025. gadā

ĒNU EKONOMIKA SAEIMAS VĒLĒŠANU GADĀ:

kas mainījies un kam jāmainās?

15. jūnijā | 10:00–12:00

Ēnu ekonomikas dinamika Baltijas valstīs (% no IKP) 2009.–2025. gadā

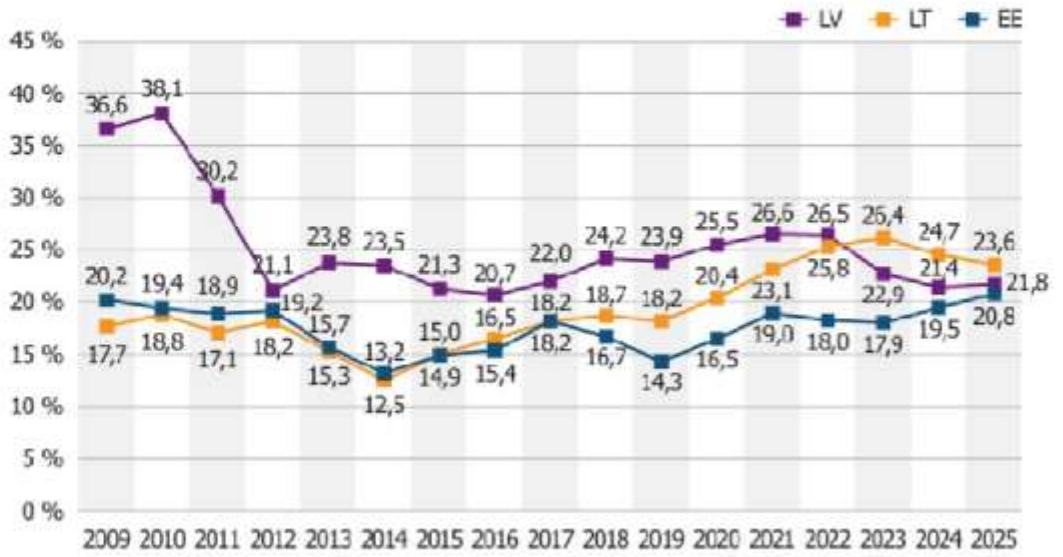

7.28
Nodokļu morāles pētījums Baltijas valstīs
Būs iespēja politisko konfliktu risku apdrošināšana uzņēmumiem

PAR LĒNĀKU ĒNU EKONOMIKAS SAMAZINĀŠANO
VIJU PĀRSTĀVĒS 36 AIZSARDZĪBAS UN DROŠĪBAS TEHNOLOĢIJU UZŅĒM

2025. GADA DATI SIGNALIZĒ PAR LĒNĀKU ĒNU EKONOMIKAS SAMAZINĀŠANOS

KULTŪRAS MINISTRS SOLA SABIEDRĪBAS INTEGRĀCIJAS FONDA EFEKTIVITĀTES AUDITU

IMAS VĒLĒŠANU GADĀ:

	2018	2017	2016	2015
Russia	**44.7%** (42.4%, 46.9%)	**45.8%** (43.4%, 48.1%)	-	-
Ukraine	**38.2%** (35.3%, 41.2%)	**38.5%** (35.5%, 41.5%)	-	-
Kyrgyzstan	**44.5%** (40.9%, 48.1%)	**46.1%** (42.4%, 49.6%)	-	-
Latvia	**24.2%** (21.5%, 26.8%)	**22.0%** (19.6%, 24.5%)	**20.7%** (18.0%, 22.6%)	**21.3%** (19.0%, 23.7%)
Lithuania	**18.7%** (17.0%, 20.4%)	**18.2%** (16.1%, 20.4%)	**16.5%** (14.8%, 18.3%)	**15.0%** (13.8%, 16.3%)
Estonia	**16.7%** (14.5%, 18.8%)	**18.2%** (16.1%, 20.3%)	**15.4%** (13.1%, 17.8%)	**14.9%** (12.4%, 17.4%)
Moldova	**27.5%** (24.0%, 31.0%)	**29.4%** (25.7%, 33.1%)	**29.7%** (26.9%, 32.5%)	**29.8%** (27.0%, 32.6%)
Kosovo	**39.5%** (n/a, n/a)	-	-	-
Romania	-	-	**33.3%** (30.4%, 36.3%)	**35.6%** (32.2%, 39.0%)
Poland	-	-	**25.0%** (22.5%, 27.4%)	**24.5%** (22.0%, 26.9%)

Pēc 10 gadiem…

Starptautiska komanda.

Negāja viegli…

Valsts pētījumu programmai ēnu ekonomikas mazināšanai veltīs 251 500 eiro

TVNET/LETA

Finanšu ministrs Jānis Reirs

Valsts pētījumu programmai "Ēnu ekonomikas mazināšana valsts ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai" veltīs 251 536 eiro, paredz Finanšu

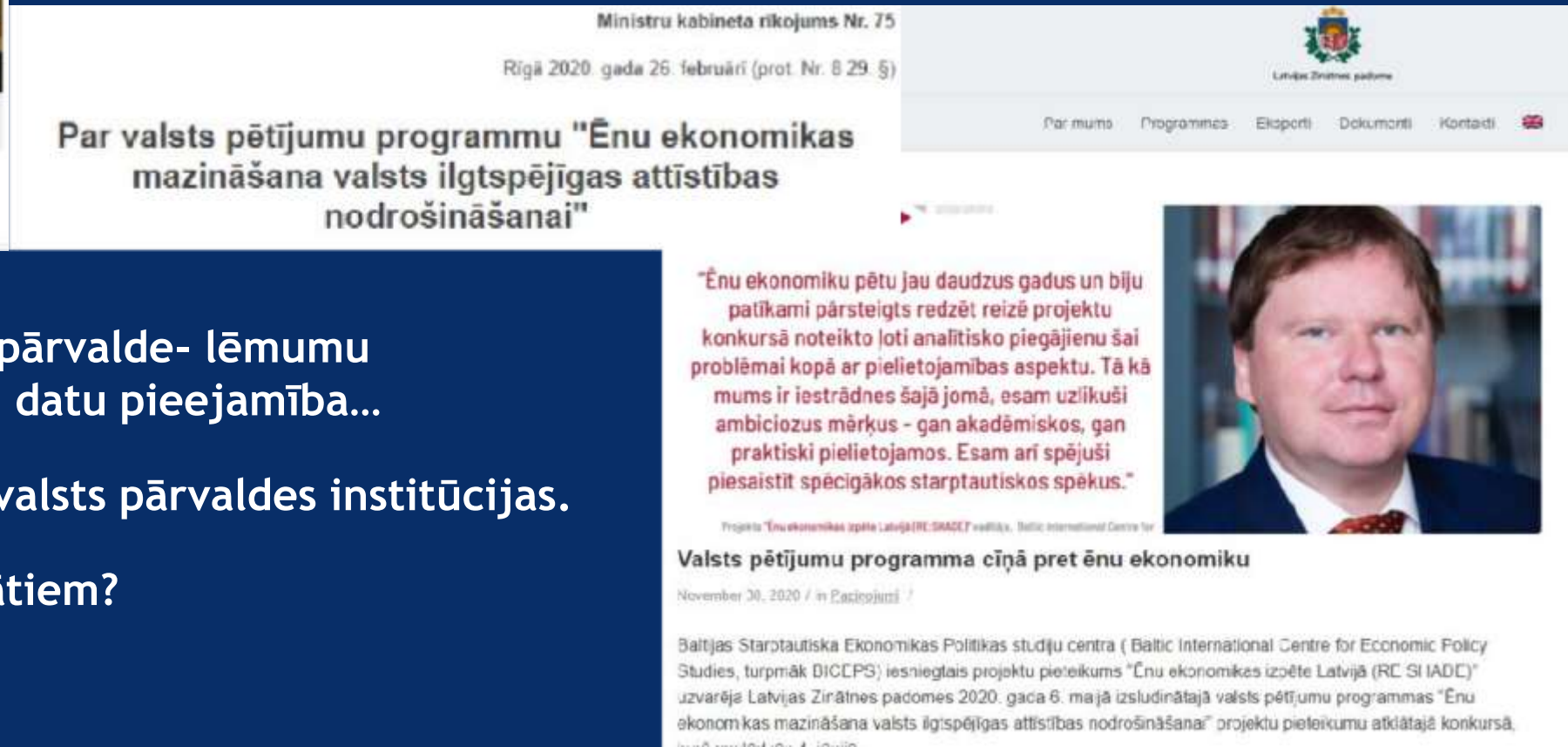
Ministru kabineta rīkojums Nr. 75

Rīgā 2020. gada 26. februārī (prot. Nr. 8 29. §)

Par valsts pētījumu programmu "Ēnu ekonomikas mazināšana valsts ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai"

Latvijas Zinātnes padome

Par mums Programmas Eksperti Dokumenti Kontakti

"Ēnu ekonomiku pētu jau daudzus gadus un bīju patīkami pārsteigts redzēt reizē projektu konkursā noteikto ļoti analītisko piegājienu šai problēmai kopā ar pielietojamības aspektu. Tā kā mums ir iestrādnes šajā jomā, esam uzlikuši ambiciozus mērķus - gan akadēmiskos, gan praktiski pielietojamos. Esam arī spējuši piesaistīt spēcīgākos starptautiskos spēkus."

Valsts pētījumu programma cīņā pret ēnu ekonomiku

November 30, 2020 / in Paziņojumi /

Baltijas Starptautiska Ekonomikas Politikas studiju centra (Baltic International Centre for Economic Policy Studies, turpmāk BICEPS) iesniegtais projektu pieteikums "Ēnu ekonomikas izpēte Latvijā (RC SI IADE)" uzvarēja Latvijas Zinātnes padomes 2020. gada 6. maijā izsludinātajā valsts pētījumu programmas "Ēnu ekonomikas mazināšana valsts ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai" projektu pieteikumu atklātajā konkursā.

Veids, kā domā, strādā valsts pārvalde- lēmumu pieņemšanas process, ātrums, datu pieejamība…

Veids, kā sadarbojas dažādas valsts pārvaldes institūcijas.

Kas notiks ar pētījuma rezultātiem?

Ēnu ekonomikas konferences laikā uzdots jautājums no ministra, kas pārvētās par:

J Bus Ethics
DOI 10.1007/s10551-017-3623-2

CrossMark

ORIGINAL PAPER

To Pay or Not to Pay? Business Owners' Tax Morale: Testing a Neo-Institutional Framework in a Transition Environment

Tomasz Mickiewicz[1] · Anna Rebmann[2] · Arnis Sauka[3]

Received: 17 February 2016 / Accepted: 23 June 2017
© The Author(s) 2017. This article is an open access publication

LATVIJAS BŪVUZŅĒMĒJU PARTNERĪBA | DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

BASE

STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS SSE RĪGA

ĒNU EKONOMIKA LATVIJAS BŪVNIECĪBAS NOZARĒ 2015 – 2019

ĀRVALSTU
INVESTĪCIJU VIDES
INDEKSS
2020

MOSTLY ON SITUATIONS

Active
Presence
in Latvia

Platforma komunikācijai un mācīšanās par to kā strādā mediji

NOZARES 2023. gada 22. maijs

VIDEO ⟩ "Nauda runā": Latvijas ekonomika? (4)

NOZARES 2023. gada 25. aprīlis

VIDEO ⟩ "Nauda runā": nozarē: ministrijas, ārstu

NOZARES 2022. gada 4. oktobris

VIDEO ⟩ TVNET studijā - "Latvijas Gāzes" vadītājs Aigars Kalvītis (30)

Intervijas, diskusijas medijos...

Valsts Konkurētspējas komisija

Galvenās atziņas

Fundamentālā zinātne un pielietojamā – viena no otras tikai iegūst.

- Labāk abas, nekā tikai viena.
- Būs interesanti!

Galvenās atziņas

Fundamentālā zinātne un pielietojamā – viena no otras tikai iegūst.

- Labāk abas, nekā tikai viena.
- Būs interesanti!

Noderēs atbalsts no savas augstskolas!

- Cik lielā mērā augstskolas atbalsta pielietojamo un arī fundamentālo zinātni?

Galvenās atziņas

Fundamentālā zinātne un pielietojamā - viena no otras tikai iegūst.

- Labāk abas, nekā tikai viena.
- Būs interesanti!

Noderēs atbalsts no savas augstskolas!

- Cik lielā mērā augstskolas atbalsta pielietojamo un arī fundamentālo zinātni?

Sadarbojieties!

- Veidojiet platformas komunikācijas atbalstam!
- “Pakāpieties” uz esošajām platformām, tad būvējiet savas.

Galvenās atziņas

Fundamentālā zinātne un pielietojamā - viena no otras tikai iegūst.

- Labāk abas, nekā tikai viena.
- Būs interesanti!

Noderēs atbalsts no savas augstskolas!

- Cik lielā mērā augstskolas atbalsta pielietojamo un arī fundamentālo zinātni?

Sadarbojieties!

- Veidojiet platformas komunikācijas atbalstam!
- “Pakāpieties” uz esošajām platformām, tad būvējiet savas.

Neceriet, ka kaut kas notiks ātri un būs vienkārši.

- Ne vienmēr analītika “ir vēlama”.
- Ierēdniecības līmenī var trūkt kapacitātes pielietot padomus, ko sniedzat.

Galvenās atziņas

Fundamentālā zinātne un pielietojamā - viena no otras tikai iegūst.

- Labāk abas, nekā tikai viena.
- Būs interesanti!

Noderēs atbalsts no savas augstskolas!

- Cik lielā mērā augstskolas atbalsta pielietojamo un arī fundamentālo zinātni?

Sadarbojieties!

- Veidojiet platformas komunikācijas atbalstam!
- “Pakāpieties” uz esošajām platformām, tad būvējiet savas.

Neceriet, ka kaut kas notiks ātri un būs vienkārši.

- Ne vienmēr analītika “ir vēlama”.
- Ierēdniecības līmenī var trūkt kapacitātes pielietot padomus, ko sniedzat.

Apzinieties riskus ko uzņemas politiķi.

- Pat ja tiek novērtēta piedāvātās analītikas vērtība, vai to izmantos zinot, ka var riskēt ar (politisko) karjeru?
- Sevišķi, ja iesakāt izmaiņas sarežģītos, neviennozīmīgi vērtējamos jautājumos.

Galvenās atziņas

Sadarbojieties, bet nedraudzējieties.
Kļūstiet par autoritāti, kuras viedokli ir grūti neuzklausīt.

Galvenās atziņas

Sadarbojieties, bet nedraudzējieties. Kļūstiet par autoritāti, kuras viedokli ir grūti neuzklausīt.

Iemācieties piesaistīt finansējumu savu fundamentālo un pielietojamās zinātnes ieceru realizēšanai.

Galvenās atziņas

Sadarbojieties, bet nedraudzējieties. Kļūstiet par autoritāti, kuras viedokli ir grūti neuzklausīt.

Iemācieties piesaistīt finansējumu savu fundamentālo un pielietojamās zinātnes ieceru realizēšanai.

Iemācieties komunicēt ar dažādām iesaistītajām pusēm

- Iemācieties strādāt ar žurnālistiem. Kļūstat par mediju pats.
- Arī ar uzņēmējiem, dažādām sabiedrības daļām, politiķiem, ierēdņiem.
- Tās ir “dažādas pasaules” ar ļoti atšķirīgu uztveri, mērķiem un motivāciju.

Galvenās atziņas

Sadarbojieties, bet nedraudzējieties. Kļūstiet par autoritāti, kuras viedokli ir grūti neuzklausīt.

Iemācieties piesaistīt finansējumu savu fundamentālo un pielietojamās zinātnes ieceru realizēšanai.

Iemācieties komunicēt ar dažādām iesaistītajām pusēm

- Iemācieties strādāt ar žurnālistiem. Kļūstat par mediju pats.
- Arī ar uzņēmējiem, dažādām sabiedrības daļām, politiķiem, ierēdņiem.
- Tās ir “dažādas pasaules” ar ļoti atšķirīgu uztveri, mērķiem un motivāciju.

Dariet visu, lai saglabātu un ievērotu akadēmisko ētiskumu!

Galvenās atziņas

Sadarbojieties, bet nedraudzējieties. Kļūstat par autoritāti, kuras viedokli ir grūti neuzklausīt.

Iemācieties piesaistīt finansējumu savu fundamentālo un pielietojamās zinātnes ieceru realizēšanai.

Iemācieties komunicēt ar dažādām iesaistītajām pusēm

- Iemācieties strādāt ar žurnālistiem. Kļūstat par mediju pats.
- Arī ar uzņēmējiem, dažādām sabiedrības daļām, politiķiem, ierēdņiem.
- Tās ir “dažādas pasaules” ar ļoti atšķirīgu uztveri, mērķiem un motivāciju.

Dariet visu, lai saglabātu un ievērotu akadēmisko ētiskumu!

Esiet proaktīvi.

- Sākot ar veidu, kā iegūt labu izglītību, beidzot ar veidu, kā tikt uzklausītiem un pozitīvi ietekmēt lēmumus.
- Esat gatavi - jūs bieži testēs, kritizēs.